

Yttrande från Regionkommittén om ”Lokalt och regionalt samarbete för att skydda barnens rättigheter i EU”

(2010/C 267/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK noterar att barnens grundläggande rättigheter uttryckligen nämns i artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Barnens grundläggande rättigheter är dessutom en övergripande flerdimensionell fråga som därför måste inbegripas som en flerdimensionell prioritering i all relevant politik på EU-nivå och nationell nivå.
- ReK noterar att målsättningen att på ett effektivt sätt respektera barnens rättigheter inte kan uppnås utan ett brett partnerskap mellan alla berörda aktörer, i synnerhet EU-institutionerna, medlemsstaterna, icke-statliga organisationer och andra aktörer som är aktiva på detta område, vilket också omfattar barnen själva, men först och främst de lokala och regionala myndigheterna. De lokala och regionala myndigheterna står i frontlinjen när det gäller att värna barnens rättigheter i vardagen och har det huvudsakliga ansvaret på detta område.
- ReK uppmanar medlemsstaterna att i högre grad uppmärksamma frågan om hur man ser till att barnens rättigheter garanteras. Detta gäller även respekten för de grundläggande villkor som krävs för barns utveckling. I detta hänseende har de lokala och regionala myndigheterna en unik möjlighet att utarbeta egna politiska åtgärder och fungera som goda förebilder, såväl inom det egna landet som inom hela EU.
- ReK uppmanar alla berörda aktörer att samla in mer fullständig information och förbättra datainsamlingen och analystekniken när det gäller indikatorerna för barnens rättigheter. De lokala och regionala myndigheterna bör rådfrågas i alla skeden av denna process, både i egenskap av instans som tillhandahåller kvantitativa och kvalitativa faktauppgifter och som viktiga slutanvändare av detta redskap.
- ReK noterar den positiva roll som de nationella barnombudsmännen och liknande organ spelar för arbetet med att värna barnens rättigheter. Det är viktigt att lyfta fram den nytta som de lokala och regionala myndigheterna kan ha av en tvåvägskommunikation och ett nära samarbete med dylika instanser.
- ReK noterar att barnfattigdom kan beröva barnen och deras familjer deras rättigheter och begränsa framtidsmöjligheterna.

Föredragande: Arnoldas Abramavičius (LT-PPE), distriktsfullmäktige i Zarasai

I. REGIONKOMMITTENS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén noterar att en femtedel av Europeiska unionens befolkning består av barn. Det måste skapas gynnsamma förhållanden för barnens rätt till en god uppväxt och utveckling. Frågan om att skydda och främja barnens rättigheter bör prioriteras av EU och dess institutioner samt medlemsstaterna.

2. Regionkommittén noterar att barnens grundläggande rättigheter uttryckligen nämns i artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Barnens grundläggande rättigheter är *dessutom* en övergripande flerdimensionell fråga som därför måste inbegripas som en flerdimensionell prioritering i all relevant politik på EU-nivå och nationell nivå. Kommittén anser att FN:s konvention om barns rättigheter därmed skulle kunna utgöra en ram som inte bara skulle träda i kraft om rättigheterna kränks, utan tillämpas i stor utsträckning för att främja alla barns och ungdomars utveckling och möjligheter.

3. Regionkommittén noterar att den institutionella och rättsliga ramen för att värna barnens rättigheter är tillräckligt utvecklad i EU, bl.a. genom FN:s barnkonvention, Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna samt andra viktiga internationella överenskommelser som samtliga medlemsstater ingått på detta område. Nya utmaningar och hot kan dock uppstå på detta område, som därför kräver nya politiska åtgärder, väl samordnade insatser samt en konstant övervakning av dessa.

4. Regionkommittén noterar att målsättningen att på ett effektivt sätt respektera barnens rättigheter inte kan uppnås utan ett brett partnerskap mellan alla berörda aktörer, i synnerhet EU-institutionerna, medlemsstaterna, icke-statliga organisationer och andra aktörer som är aktiva på detta område, vilket också omfattar barnen själva, men först och främst de lokala och regionala myndigheterna. De lokala och regionala myndigheterna står i frontlinjen när det gäller att värna barnens rättigheter i vardagen och har det huvudsakliga ansvaret på detta område.

5. Regionkommittén noterar att genomförandet av bestämmelser som gäller barnens rättigheter främst faller inom områden där både EU och medlemsstaterna har behörighet (bl.a. socialpolitik, utbildnings- och ungdomspolitik, hälso- och sjukvård samt området med frihet, säkerhet och rättvisa). Kommittén vill därför betona vikten av att åtgärder som vidtas på EU-nivå respekterar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och genomförs i linje med principen om flernivåstyre. EU-åtgärderna bör utformas i syfte att främja debatt, utbyte av bästa praxis samt jämförande forskning, övervakning och utvärdering.

6. Regionkommittén stöder kommissionens avsikt att fokusera på att skydda barn mot våld, skydda utsatta grupper av barn, såsom minderåriga utan medföljande vuxen och offer för människohandel, samt de grupper som riskerar fattigdom

och socialt utanförskap. ReK noterar dock att det på dessa områden inte är möjligt att uppnå de fastställda målen om man inte ingår partnerskap med samtliga berörda parter, framför allt de lokala och regionala myndigheterna.

7. Regionkommittén noterar att det även finns ett behov av tidiga, hälsofrämjande insatser för att förekomma en del av de problem som kan följa av att barn och ungdomar befinner sig i riskmiljöer.

8. Regionkommittén välkomnar kommissionens målsättning att utarbeta ett meddelande om barnens rättigheter. Vi välkomnar också den metod som valts för detta ändamål, dvs. att skicka ut frågan på remiss. ReK ser dessutom fram emot att samarbeta med kommissionen inom ramen för styrgruppen inom EU:s forum för barnens rättigheter och även inom detta forum.

9. Kommittén välkomnar bestämmelserna i Stockholmsprogrammet (flerårigt program för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samt skydd av barnens rättigheter), som antogs av Europeiska rådet 2010, i synnerhet att skyddet och främjandet av barnens grundläggande rättigheter ingår som en prioriterad fråga.

10. Kommittén beklagar dock att de lokala och regionala myndigheterna och deras roll inte uttryckligen nämns i Stockholmsprogrammet. Vi vill därför betona vikten av att beakta de lokala och regionala myndigheternas behov och kunskaper när man utformar handlingsplanen för genomförandet av Stockholmsprogrammet.

11. Regionkommittén välkomnar inrättandet av en årlig dialog om skydd och främjande av de grundläggande rättigheterna på flera nivåer, som organiseras gemensamt av Europeiska kommissionen, EU:s byrå för grundläggande rättigheter och Regionkommittén, som ett verktyg för att åtgärda bristerna i genomförandet av EU-strategin för barnens rättigheter och för att säkra en effektivare medverkan av de lokala och regionala myndigheterna i det europeiska samarbetet om barnens rättigheter.

12. Kommittén ställer sig positiv till de indikatorer avseende barnens rättigheter som utvecklats av EU:s byrå för grundläggande rättigheter, och ser dem som ett viktigt steg på vägen mot en mer välgrundad och faktabaserad politik. Kommittén vill dock uppmärksamma att dessa indikatorer fortfarande uppvisar vissa brister. Indikatorerna berör de lokala och regionala myndigheternas befogenhetsområde i relativt liten utsträckning, och de lokala och regionala myndigheterna har därför endast begränsad nytta av dem.

13. Även om samtliga medlemsstater har undertecknat ILO:s konvention om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete, är det oklart hur många barn som är offer för människohandel och barnarbete. Regionkommittén beklagar detta, och som ett led i att 2010 är det europeiska året för att bekämpa fattigdom och social utestängning vill vi betona att det behövs en bättre samordning mellan berörda organ och instanser på samtliga nivåer, så att man på ett bättre sätt kan handskas med utnyttjande av barn.

14. Kommittén noterar att man ytterligare bör betona de lokala och regionala myndigheternas nyckelroll i samband med skyddet av barnens rättigheter, framför allt vad gäller tillgången till utbildning, hälsovård, social trygghet och arbetsmarknaden för ungdomar.

15. De lokala och regionala myndigheterna bör också ses som viktiga partner i EU:s samrådsförfaranden, i synnerhet som de är väl lämpade att informera allmänheten och uppmuntra en dialog med lokalsamhället. Syftet bör vara att förbättra skyddet av barnens rättigheter och anordna informationskampanjer om barnens rättigheter på regional och lokal nivå med finansiellt stöd från EU, så att barn och ungdomar får ökade kunskaper om de egna rättigheterna.

16. Regionkommittén noterar den viktiga roll som europeiska och nationella icke-statliga organisationer spelar för att ta till vara barnens rättigheter.

17. Regionkommittén välkomnar de åtgärder för "policymärkning" som vidtagits, t.ex. Unicefs koncept "barnvänliga städer", vilket gör det möjligt att genomföra FN:s barnkonvention på lokal nivå, så att barnens rättigheter respekteras och dessa aspekter integreras i den politiska beslutsprocessen.

18. ReK rekommenderar att de lokala och regionala myndigheterna i EU till fullo utnyttjar existerande strukturer för samarbete och utbyte av bästa praxis, såsom det organiserade civila samhället, den akademiska världen och politiker som är aktiva på området för barnens rättigheter. I detta hänseende bör innovativa åtgärder för att främja samarbete och effektivare partnerskap mellan lokala och regionala myndigheter i olika medlemsstater stödjas på EU-nivå. Utbyte av bästa praxis bör också främjas.

19. Regionkommittén rekommenderar att kommissionen inkluderar exempel från medlemsstaterna på bästa praxis i de EU-dokument som utarbetas om skydd av barnens rättigheter. Bestämmelserna i den europeiska stadgan för barnvänliga städer och Europarådets politiska riktlinjer om de nationella integrerade strategierna för skydd av barn mot våld bör återspeglas i EU:s strategi för barnets rättigheter. Större tonvikt bör också läggas vid frågan om hur de politiska åtagandena bäst kan genomföras i praktiken.

20. Regionkommittén noterar att Europarådet spelar en viktig roll i fråga om barnens rättigheter och rekommenderar EU:s institutioner att stärka samarbetet med Europarådet.

Den rättsliga och administrativa ramen

21. Eftersom begreppet "barnens rättigheter" är mycket komplext och flerdimensionellt bör det först och främst ses som ett redskap för att säkra en trygg, mångsidig och gynnsam miljö för barnens utveckling, så att de blir mogna, medvetna och socialt ansvarfulla samhällsmedborgare lokalt, i medlemsstaten och i hela det mångkulturella europeiska samhället.

22. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att i högre grad uppmärksamma frågan om hur man ser till att barnens rättigheter garanteras. Detta gäller även respekten för de grundläggande villkor som krävs för barns utveckling. I detta hänseende har de lokala och regionala myndigheterna en unik möjlighet att utarbeta egna politiska åtgärder och fungera som goda förebilder, såväl inom det egna landet som inom hela EU.

23. Regionkommittén noterar att vissa av de mest utsatta grupperna av barn inte omfattas av de åtgärder som avser att värna barnens rättigheter. Detta är särskilt viktigt när det handlar om s.k. osynliga barn – barn från familjer utan uppehållstillstånd och gatubarn.

24. Regionkommittén noterar att ett effektivt samarbete mellan medlemsstaternas polismyndigheter är ytterst viktigt. Det är också av största vikt att man till fullo utnyttjar möjligheterna till mer småskaliga samhällsbaserade åtgärder, såsom telefonjouren Missing Children 116000. ReK uppmanar medlemsstaterna att göra "116-numren" gratis tillgängliga för allmänheten och informera medborgarna om dem.

25. ReK uppmanar alla berörda aktörer att samla in mer fullständig information och förbättra datainsamlingen och analystekniken när det gäller indikatorerna för barnens rättigheter. De lokala och regionala myndigheterna bör rådfrågas i alla skeden av denna process, både i egenskap av instans som tillhandahåller kvantitativa och kvalitativa faktauppgifter och som viktiga slutanvändare av detta redskap.

26. Det råder brist på övergripande information om skyddet av barnens rättigheter i medlemsstaterna. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen att utveckla, offentliggöra och regelbundet uppdatera en resultattavla för barnens rättigheter, som ett redskap som omfattar de förbättrade indikatorerna för barnens rättigheter. Genom en sådan resultattavla kan man tillhandahålla tillförlitlig, jämförbar och uppdaterad information om hur situationen avseende barnens rättigheter ser ut i unionens medlemsstater. Resultattavlan skulle kunna bygga vidare på de metoder som redan tillämpas i fråga om resultattavlan för inre marknaden, som visar hur långt man kommit med att genomföra direktiven för inre marknaden i medlemsstaternas nationella lagstiftning. Detta redskap bör inte enbart fungera som referenspunkt för forskning utan också, genom att lyfta fram bästa praxis, bli ett viktigt incitament för politisk förändring i medlemsstaterna, så att man på detta sätt kan agera trots att det inte finns något obligatoriskt gemensamt regelverk. Arbetet bör ske via den öppna samordningsmetoden, vilket föreslås i vitboken om EU:s styrelse reformer.

27. Regionkommittén uppmanar kommissionen att främja begreppet "barnens rättigheter" och verka för ett samarbete på detta område mellan lokala myndigheter inom och utanför EU inom ramen för EU:s yttre förbindelser. I detta hänseende rekommenderar Regionkommittén ett ökat samarbete med Europarådet samt med andra organ inom ramen för EU:s yttre förbindelser, t.ex. EU:s grannskapspolitik, en union för Medelhavsområdet, dialogen EU-Afrika och samarbetet med AVS-länderna. Härigenom kan EU bidra till att livskvaliteten förbättras i unionens samarbetsländer. Först och främst bör fokus ligga på länderna utmed EU:s yttre gränser.

Garantier för grundläggande rättigheter och metoder för att klara av stora utmaningar

28. Regionkommittén noterar den positiva roll som de nationella barnombudsmännen och liknande organ spelar för arbetet med att värna barnens rättigheter. Det är viktigt att lyfta fram den nytta som de lokala och regionala myndigheterna och andra berörda aktörer kan ha av en tvåvägskommunikation och ett nära samarbete med dylika instanser. Kommittén uppmanar samtidigt medlemsstaterna att stärka barnombudsmännen med hänsyn till de rekommendationer som utfärdats av Europaparlamentet och olika internationella organisationer.

29. Regionkommittén noterar att fattigdom kan utgöra ett allvarligt hinder för alla människors tillgång till lika möjligheter. Detta hinder måste övervinnas om man på ett effektivt sätt ska kunna värna barnens rättigheter. Barnfattigdom kan beröva barnen och deras familjer deras rättigheter och begränsa framtidsmöjligheterna. Åtgärder måste därför först och främst fokusera på barn i de mest utsatta samhällsgrupperna och garantera rätten till utbildning av god kvalitet för alla, så att varje barn får möjlighet till en positiv utveckling.

30. Regionkommittén noterar att de lokala och regionala myndigheterna skulle kunna bidra till en effektiv hantering av denna fråga genom att främja flerdimensionella, sociala trygghetssystem som tar särskild hänsyn till barnen, eftersom barnen kan skyddas bättre om också deras föräldrar ges möjlighet till anständiga levnadsförhållanden och tillgång till fullgod hälsovård. Den mest kostnadseffektiva metoden inbegriper både preventiva åtgärder och socialt skydd. Framför allt har åtgärder såsom avgiftsbefrielse för föräldralösa och utsatta barn möjliggjort ett ökat tillträde till utbildning och hälsovård. ReK rekommenderar därför att EU:s institutioner, internationella organisationer, fackföreningar och nationella offentliga myndigheter starkt ska uppmanas att främja de lokala och regionala myndigheternas möjligheter att vidta dessa mycket viktiga åtgärder.

31. Regionkommittén uppmanar kommissionen att förbereda och anta rekommendationer för att bekämpa barnfattigdom. Detta skulle kunna utvecklas genom en omfattande remissrunda som omfattar så många berörda parter som möjligt, så att man kan få ta del av många olika förslag på lösningar.

32. När det handlar om att öka rörligheten för EU:s arbetskraft och arbetskraftsinvandringen inom EU noterar ReK att det är viktigt att se till att invandrarbarnens rättigheter respekteras, framför allt på områden där de lokala och regionala myndigheterna har beslutsbefogenheter. Det handlar här bl.a. om assistans i samband med familjeåterförening av invandrarfamiljer, familjerådgivning, socialtjänst, utbildning och hälsovård för invandrarbarn, hjälp med att anpassa sig till livet i mottagarlandet och integrationen i samhälle och skola.

33. Regionkommittén noterar fördelarna med en framgångsrik integration av barn till familjer som flyttar inom EU i motsvarande samhällsgrupp i mottagarlandet. Framgångsrika åtgärder på detta område kan leda till ökade kunskaper om andra medlemsstater bland barn som är födda i mottagarlandet och invandrade barn, ett ökat socialt kapital samt större tolerans både i invandrararnas ursprungs- och mottagarländer. Regionkommittén uppmanar därför de lokala och regionala myndigheterna och medlemsstaterna att uppmärksamma denna fråga i högre grad och att omvandla utmaningarna med arbetskraftsinvandring inom EU till möjligheter.

34. Regionkommittén noterar de hot som utgörs av människohandel, som dessvärre är ett fenomen som fortfarande existerar, framför allt när det handlar om barn. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda alla till buds stående medel, vilket även inbegriper tillämpningen av gällande EU-lagstiftning, för att bekämpa denna form av brottslighet och se till att största möjliga skydd ges till brottsoffren, i nära samarbete med de lokala och regionala myndigheterna, eftersom det är dessa myndigheter som främst ansvarar för att tillhandahålla viktiga stödåtgärder som utbildning, socialvård och psykologisk terapi samt att stärka samarbetet med polisen och rättsliga instanser.

35. Regionkommittén noterar att det finns behov av att ge minderåriga utan medföljande vuxen fullgott skydd.

36. Regionkommittén noterar att det är viktigt att förbättra ungdomsrettsvärderna och att utveckla lämpliga åldersanpassade åtgärder för att förebygga och beivra brott som begås av minderåriga och för att underlätta deras återanpassning samt att placera ungdomsbrottslingar på ett sådant sätt att de är rumsligt och organisatoriskt avskilda från vuxna intagna.

Informations- och utbildningsåtgärder

37. Regionkommittén betonar vikten av att erbjuda en omfattande utbildning för alla, både vuxna och barn, i frågor som rör barnens rättigheter, för att därigenom bidra till en bättre förståelse för vad barnens rättigheter verkligen handlar om och för att öka kunskaperna bland barn och ungdomar.

38. Eftersom det inte går att skilja mellan samhälleliga rättigheter och skyldigheter rekommenderar ReK att man i högre grad uppmärksammar det sammanhang där barnens rättigheter hör hemma, nämligen i relation till mänskliga rättigheter och individernas samhällsansvar. Kommittén rekommenderar också att man lyfter fram frågan om barnets skyldigheter gentemot familjen, samhället, landet, föräldrar, äldre, yngre barn, mindre gynnade personer, miljön och andra viktiga delar av det moderna samhället.

39. Regionkommittén vill uppmärksamma att i fråga om politiken för att värna barnens rättigheter bör barn behandlas som samarbetspartner som kan ge värdefull feedback. Denna feedback kan användas när de nationella och europeiska stödåtgärderna ses över. De lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll som mellanled och samordnare i detta hänseende genom att tillämpa befintlig god praxis som till exempel ett barnens kommunfullmäktige, där barnen kan göra sina röster hörda.

40. Regionkommittén välkomnar kommissionens initiativ att utveckla sex plattformar för kommunikation, som gör det möjligt för barn och ungdomar att framföra sina synpunkter. Kommittén betonar att detta initiativ bör utvecklas och inkludera de lokala och regionala myndigheterna, som är de aktörer som har de bästa kunskaperna om lokala förhållanden och som kan upprätthålla en sådan strukturerad dialog.

41. Regionkommittén noterar att det är viktigt att se till att man garanterar barnens rätt att få tillgång till utbildning som håller hög kvalitet, till att leva under trygga och bekväma förhållanden och att skyddas mot alla former av fysiskt och psykiskt våld. Kommittén vill framhålla den nyckelroll som de lokala och regionala myndigheterna spelar när det gäller att värna dessa rättigheter.

42. Regionkommittén vill understryka att rätten till utbildning som håller hög kvalitet även gäller barn med fysiska och psykiska funktionshinder. Kommittén påminner om att det är viktigt med initiativ som syftar till att främja dessa barns oberoende och garantera deras fullständiga integrering i samhället, i enlighet med artikel 26 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. När det gäller utbildning finns två uppfattningar som skiljer sig åt. Vissa förespråkar specialundervisning, medan andra menar att man bör eftersträva största möjliga integration i den vanliga skolan. Regionkommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna, nationella myndigheter, utbildningsväsendet, icke-statliga organisationer samt alla berörda parter att delta i en EU-omfattande debatt om möjliga lösningar och bästa praxis på detta område. Kommittén vill också understyrka att resultaten bör göras tillgängliga för alla dem som vill förbättra sina kunskaper på detta område. I sammanhanget erinras om erfarenheterna från integration av barn med funktionshinder som erbjuder verkliga möjligheter för alla och som inte leder till någon form av utestängning eller diskriminering. Dessa initiativ bör uppmuntras.

43. Regionkommittén noterar att det är viktigt med utbildning och fortbildning som håller hög kvalitet för socialarbetare och andra specialister som arbetar med barn.

44. Regionkommittén noterar också den oro som hänger samman med kränkningen av barnens rättigheter som tar sig olika uttryck, alltifrån mobbning, som har en tendens att sprida sig genom att ett dåligt beteende efterapas, till andra former av psykiskt och fysiskt våld mot barn som utövas av andra barn, samt alla typer av trakasserier, framför allt i skolan.

45. Regionkommittén anser att ett alltför aktivt deltagande i virtuella sociala nätverk, deltagande i dataspel och andra aktiviteter i den virtuella världen utgör en fara för ett barns allsidiga utveckling. Ett barn förlorar genom sina aktiviteter i den virtuella världen ofta möjligheten att utveckla sociala färdigheter och skaffa sig nödvändiga kunskaper. Alla berörda institutioner borde därför ägna tillbörlig uppmärksamhet åt hur barns uppfattningar om informationsteknik och om den virtuella världen formas, framför allt om hur dessa verktyg kan användas för att uppnå mål i den reella världen.

46. Regionkommittén framhåller de fördelar som ett "gatuliv" kan ha för barnens utveckling, bland annat genom att de lär sig att utnyttja offentliga platser och att interagera, växa och bekanta sig med andra barn och med människor i närområdet. Kommittén betonar också farorna med ett sådant gatuliv, som i vissa delar av Europa kan urarta och leda till ungdomsgång.

47. Mot bakgrund av dessa två punkter uppmanar Regionkommittén de lokala och regionala myndigheterna i EU:s medlemsstater att på ett mer aktivt sätt utbyta erfarenheter och bästa praxis när det gäller planering av barn- och ungdomsverksamhet utanför skolan, för att utveckla sin sociala och professionella förmåga. Exempel på bästa praxis bör främjas ytterligare på nationell och europeisk nivå i syfte att främja en ny inriktning av de nationella och europeiska styrinstrumenten.

48. Regionkommittén uppmanar kommissionen att involvera så många berörda parter som möjligt i processen med att utforma resultatavtalen för barnens rättigheter, bl.a. berörda EU-byråer, icke-statliga organisationer, lokala och regionala myndigheter samt Regionkommittén.

49. Med tanke på den snabba utvecklingen av informationstekniken och av de tekniska möjligheterna att använda sådan teknik för olika former av övergrepp mot barn, bör EU prioritera arbetet med att främja en tryggare användning av internet.

50. Regionkommittén anser att frågan om ett säkrare internet bör omfatta åtgärder för att bekämpa övergrepp mot barn och barnpornografi på internet samt andra, vanligt förekommande former av våld i den virtuella världen, t.ex. internetmobbning.

51. Regionkommittén anser att utbildning av barn och vuxna som interagerar med och påverkar barn på ett avgörande sätt kan förebygga och förhindra övergrepp av barn på internet. Det är viktigt att uppmärksamma utbildningen av barn och vuxna, framför allt vuxna som arbetar med barn, t.ex. personer inom vård, skola och socialtjänst, i hur man använder internet på ett säkert sätt, hur man upptäcker internetbaserad brottslighet och annan skadlig verksamhet på internet samt hur man anmäler dessa till behöriga myndigheter.

52. Regionkommittén framhåller att barn måste skyddas mot negativa sociala miljöer, framför allt sådana där användning av psykoaktiva ämnen (alkohol, tobak, narkotika och andra ämnen som inverkar negativt på den psykiska och fysiska hälsan) uppmuntras. De lokala och regionala myndigheterna har här en mycket viktig roll att spela, som första länk i det sociala skyddssystem som strävar efter att ge barnen en harmonisk och trygg uppväxt. De lokala och regionala myndigheterna har till uppgift att bevaka, identifiera och bedöma riskerna och att göra allt de kan för att undanröja dem. De nationella och europeiska institutionerna, bland annat barnombudsmännen, de icke-statliga organisationerna och andra sociala och ekonomiska partner, uppmanas i sin tur att bidra genom att både hjälpa de lokala och regionala myndigheterna på alla tänkbara sätt på detta område och att skapa en negativ opinion kring användning av psykoaktiva ämnen.

Finansierings- och stödinstrument

53. Regionkommittén betonar att de lokala och regionala myndigheterna bör ses som en viktig partner i utformningen och genomförandet av EU-strategin för barnens rättigheter och även i andra EU-initiativ på detta område.

54. ReK anser att de regionala och lokala förvaltningarna måste ha tillgång till alla program och redskap som utvecklas inom ramen för denna strategi.

55. Regionkommittén välkomnar de positiva effekterna av EU:s finansierings- och stödinstrument, såsom Daphneprogrammet för skydd av barnets rättigheter. Kommittén beklagar emellertid resursbristen och den otillräckliga information om finansierings- och stödmöjligheter som getts berörda aktörer. Resultaten av detta program bör ges en strategisk koppling till genomförandet av EU:s strategi för barnens rättigheter och tas till vara när den framtida politiken utformas.

56. Regionkommittén vill understryka att de lokala och regionala myndigheterna i EU redan har stor erfarenhet av att utnyttja EU:s stöd för att värna barnens rättigheter i samarbete med andra aktörer. Resultaten av sådan verksamhet bör ges en strategisk koppling till genomförandet av EU:s strategi för barnens rättigheter, som med jämna mellanrum bör offentliggöras, diskuteras och användas som viktigt bakgrundmaterial när relevanta politiska åtgärder ses över.

57. Kommittén uppmanar kommissionen att förbättra kommunikationen och informationen om existerande stöd- och

finansieringsformer för lokala och regionala myndigheter, och planera för initiativ för att stödja barnens rättigheter, både program med denna huvudinriktning, som t.ex. Daphne III-programmet, och andra program där denna inriktning kan vara en av prioriteringarna, t.ex. program för gränsöverskridande samarbete, program för storstadsutveckling (bl.a. Urbact II) osv. Det behövs bättre information om alla finansiella medel som finns tillgängliga i EU:s budget inom olika politikområden. Dessa medel bör också göras tillgängliga för stödberättigade aktörer, så att man kan undvika överlappning och effektivisera de åtgärder som vidtas.

Bryssel den 10 juni 2010

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO